מהדורה למורה – כתר הדרקון (פרק)

אורי אורלב · פרק מספר · פרק מספר · גרסת רגיל

במהדורה זו: מפתח תשובות לכל התרגילים, הצעות לתשובות פתוחות ומחוון קצר. בדפי התלמיד: שם/כיתה/תאריך, חלק א׳ (הבנה), חלק ב׳, חלק ג׳ (כתיבה) וכרטיס יציאה לגזירה.

תשובות – חלק א׳ – הבנה

תרגיל 1: 1–**ב** (חיוך) · 2–**ב** (טוב, ליטוף, ידידות) · 3–**ב** (כוח החסד) · 4–**ב** (לחייך) · 5–**ב** (רוצים להיות ליד הנסיכה)

תרגיל 2: 1–**נכון** · 2–**נכון** · 3–**לא נכון** (היועץ הזקן – שותק וחכם) · 4–**לא נכון** (מלך המערב – קשוח ומשתנה)

תרגיל 3:

1. שהיא מחייכת – זה החיוך הראשון שהוא רואה בחייו, כי בממלכתו חיוך אסור.
2. הם מתחילים לריב מי יזכה לשרת אותה, לשמור עליה ולראות את חיוכה.
3. שפעם הממלכה הייתה אחרת, ושאת הטוב והחיבה אי אפשר לעקור מלב האנשים – רק להשכיח אותם.

תשובות – חלק ב׳ – מושגים וכלים ספרותיים

תרגיל 4: 1–**ד** · 2–**ג** · 3–**א** · 4–**ב**

תרגיל 5: 1–**ניגוד** · 2–**אירוניה** · 3–**סמל** · 4–**דמות**

תשובות – חלק ג׳ – חשיבה וכתיבה

תרגיל 6: כי שליטים שרוצים לשלוט בפחד חוששים מקשרים של אהבה ואמון; מי שמכיר את הטוב מתגעגע אליו ומוכן למרוד.

תרגיל 7: כוחה הוא החסד: חיוך, עדינות ונתינה. בלי כלי נשק היא משנה את הלבבות סביבה.

תרגיל 8: תשובה אישית מנומקת עם דוגמה מהחיים או מספרים אחרים.

תרגיל 9: מחוון קצר: שמירה על פרטי העלילה (3), נקודת מבט עקבית (3), תיאור רגשות ומחשבות (2), לשון ופיסוק (2).

כרטיס יציאה

תשובות אישיות. תשובה מלאה: עונה על השאלה, נשענת על פרט מן היצירה, כתובה במשפטים שלמים ובסדר הגיוני.

• שאלה לדיון בכיתה: אילו 'מילים טובות' חסרות לנו לפעמים בכיתה, ואיך אפשר להחזיר אותן?

• בנו יחד 'קיר מילים טובות'; כל אחד מוסיף מילה בלי חובה לשתף סיפור.

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

כתר הדרקון (פרק)

אורי אורלב · פרק מספר · פרק מספר

תזכורת קצרה: מאילילה, בת המלך של ארצות המזרח, מובאת שבויה לפני מלך המערב הזקן. המלך נדהם: הוא רואה חיוך – הראשון בחייו הארוכים – כי בממלכתו חיוך, חיבה וידידות אסורים בחוק. היא נכלאת בחווה מבודדת, אבל משהו מוזר קורה: המשרתות והשומרים מתחילים לריב מי יזכה להיות לידה ולראות את חיוכה. מדעני ממלכת הרוע נשלחים לחקור אותה, ועיתוניהם נחטפים בשוק; מבריחים מפיצים חוברות סודיות עם 'המילים האסורות' – טוב, יפה, ליטוף, ידידות – וסיפורים על ארץ שבה אנשים עוזרים זה לזה ומקיימים הבטחות. מאילילה מטפלת ברוך גם בתינוק החולה, יורש העצר. המלך, מודאג, קורא בספרים עתיקים וחסויים ומגלה שפעם הממלכה הייתה אחרת – ושאת הטוב אי אפשר לעקור מלב האנשים, אפשר רק להשכיח אותו.

חלק א׳ – הבנה

1 הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה ראה המלך לראשונה בחייו?
○ א. דרקון ○ ב. חיוך ○ ג. כתר ○ ד. ים
2. אילו מילים היו אסורות?
○ א. מלחמה וחרב ○ ב. טוב, ליטוף, ידידות ○ ג. מלך ומלכה ○ ד. לחם ומים
3. מה מסמל החיוך של מאילילה?
○ א. חולשה ○ ב. כוח החסד ○ ג. פחד ○ ד. שקר
4. מה אסור בממלכה של המלך?
○ א. לאכול ○ ב. לחייך ○ ג. לישון
5. מה עושים השומרים?
○ א. בורחים ○ ב. רוצים להיות ליד הנסיכה ○ ג. ישנים

2 קראו כל צמד: דמות – תכונה. סמנו נכון או לא נכון. אם לא נכון – כתבו את התכונה הנכונה.

#	דמות – תכונה	נכון / לא נכון	תיקון (אם לא נכון)
1	המלכה – אכזרית	נכון / לא נכון	
2	מאילילה – עדינה ואמיצה	נכון / לא נכון	
3	היועץ הזקן – עדינה ואמיצה	נכון / לא נכון	
4	מלך המערב – אכזרית	נכון / לא נכון	

3 ענו במשפט או שניים.

1. מה מפתיע את מלך המערב כשהוא רואה את מאילילה?

2. מה קורה למשרתות ולשומרים בחווה?

3. מה מגלה המלך בספרים העתיקים במגדל?

חלק ב׳ – מושגים וכלים ספרותיים

4 התאימו כל כלי ספרותי לדוגמה שלו מן היצירה. כתבו את האות המתאימה.

#	כלי ספרותי	האות		דוגמה מן היצירה
1	ניגוד		א	החיוך הוא סמל לכוח הרך של החסד והאנושיות.
2	אירוניה		ב	המלך הזקן הוא דמות מתפתחת – לראשונה בחייו הוא מתחיל לזכור ולהרגיש.
3	סמל		ג	דווקא מדעני 'מדעי הזדון' שבאים לחקור אותה מפיצים בלי כוונה את סיפורי הטוב.
4	דמות		ד	ממלכת המערב הקרה מול ארצות המזרח החמות; פני הממלכה הקשוחים מול חיוכה של מאילילה.

5 השלימו את המונח המתאים מתוך מחסן המילים.

מחסן מילים: דמות ניגוד סמל מספר אירוניה

1. _____ – העמדה זה מול זה של דברים הפוכים כדי להבליט אותם
2. _____ – פער בין מה שנאמר או מצופה לבין מה שקורה באמת
3. _____ – דבר מוחשי שמייצג רעיון גדול ממנו
4. _____ – אדם, בעל חיים או יצור שפועל ביצירה; לדמות יש תכונות, רצונות ומניעים

חלק ג' – חשיבה וכתיבה

6 שאלת פרשנות

למה ממלכת המערב אוסרת על מילים כמו 'חבר' ו'ידידות'?

7 שאלת פרשנות

מה כוחה של מאילילה, אף שהיא שבויה וחלשה?

8 שאלת הערכה – הביעו עמדה ונמקו

האם חיוך ומילה טובה באמת יכולים לשנות מציאות? הביאו דוגמה.

9 משימת כתיבה

כתבו 'חוברת סודית' קצרה מממלכת המערב: סיפור קצר שבו מישהו משתמש לראשונה ב'מילה אסורה' טובה.

כרטיס יציאה

כתר הדרקון (פרק) · שם: _____

1. איזה ספר מתוך היחידה הייתם רוצים לקרוא כולו, ולמה?

2. תכונה אחת של דמות שפגשתם היום, וראיה לכך.

3. מה לדעתכם יקרה בפרק הבא?